

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013

Ukrep Kmetijsko okoljska plačila (Ukrep KOP)

Podukrep 214-III/2

OHRANJANJE POSEBNIH TRAVIŠČNIH HABITATOV - (PODUKREP HAB)

POZNO KOŠENI TRAVNIKI – PESTROST ŽIVLJENJA

Zavod Republike Slovenije
za varstvo narave

»Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje«
Projekt delno financira EU

Pozno košeni travniki

Kmetijska krajina, kjer se pozno košeni travniki prepletajo z mejicami in posameznimi drevesi, hitro izginja. Travniki, kjer intenzivno kmetovanje zaradi naravnih danosti ni mogoče, so pomembna zatočišča za številne redke in ogrožene vrste.

Zakaj košnja po 15. juliju?

Košnja po 15. juliju omogoča večini travniških vrst nemoten razvoj, saj večina od njih do tega datuma že odcveti, se pari ali spelje mladiče.

Pozna košnja ohranja zarod travniških ptic

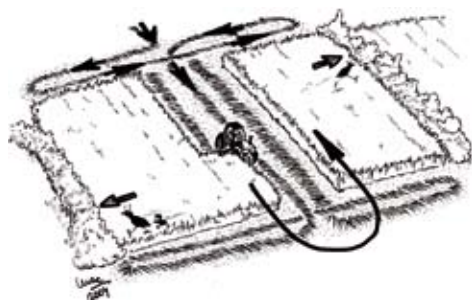

Ogroženost

Populacije travniških ptic (npr. kosca) in metuljev v večini evropskih držav upadajo že od druge polovice 19. stoletja, zato veljajo za ogrožene vrste. Travniki, kjer še živijo, so vključeni v omrežje Natura 2000.

Kaj jih ogroža?

Po eni strani so travniške ptice in metulje ogroža zaraščanje travnikov zaradi opuščanja kmetijske rabe, po drugi strani pa resno grožnjo predstavlja intenzivno gospodarjenje s travniki (prezgodnja košnja, neustrezno gnojenje).

Pticam prijazen način košnje

Zaradi zaraščanja izginjajo travniki

Kaj lahko storimo?

Pozno košeni travniki so v Sloveniji močno ogroženi, zato je njihovo varstvo nujno potrebno.

- Vključimo se v podukrep HAB, ki z izvajanjem časovno prilagojene košnje ohranja travnike in tam živeče vrste.
- Vzdržujemo obstoječ ali po možnosti povečujemo delež pozno košenih travnikov.
- Preprečujemo zaraščanje tako, da travnike kosimo vsaj enkrat letno.
- Izvajamo za živali prijazen način košnje iz sredine travnika navzven, pri kateri se živali pred kosilnico lahko umaknejo na varno.
- Travnikov ne gnojimo z mineralnimi gnojili.
- Že zaraščene površine počistimo in ponovno uredimo v travnike.

Barvita pestrost travnikov

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podpira prizadevanja za ohranitev pozno košenih travnikov v Sloveniji. Podukrep HAB 214-III/2 Ohranjanje posebnih travniških habitatov je namenjen vzpodbujanju izvajanja prilagojene kmetijske prakse, ki poleg pridelave krme skrbi tudi za ohranjanje pozno košenih travnikov in na njih prisotnih ogroženih vrst.

KAJ MORAMO UPOŠTEVATI, ČE SE ŽELIMO VKLJUČITI V PODUKREP HAB?

Povzeto po Uredbi o plačilih za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013 v letih 2009 -2013

- Kmetijsko gospodarstvo (KMG) oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na ekološko pomembnih območjih iz uradne evidence ekološko pomembnih območjih;
- raba ruše, vključno s pašo in košnjo, ni dovoljena pred cvetenjem trav in speljavo mladičev ogroženih vrst ptic (pred 15. julijem);
- paša ali košnja in spravilo se opravita po cvetenju trav in speljavi mladičev ogroženih vrst ptic (po 15. juliju);
- osnovna obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0,2-1,9 GVŽ-ja/ha kmetijskih zemljišč v uporabi;
- obstoječe robne pasove dreves in živih mej je potrebno obrezovati in redčiti vsako drugo leto;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ni dovoljena.

POGODBENA OBVEZNOST

Podpisnik pogodbe se obvezuje prilagojeno kmetijsko prakso z upoštevanjem zgoraj navedenih pogojev izvajati 5 let.

FINANČNO NADOMESTILO (SUBVENCIJA)

V letu 2009 je za izvajanje podukrepa HAB predvideno 66,83 EUR/ha.

DODATNE INFORMACIJE

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 58, 1000 Ljubljana
tel:01/478 90 00; gp.mkgp@gov.si

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana
tel: 01/513 66 00; kgzs@kgzs.si ter Območni Zavodi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Dunajska 22, 1000 Ljubljana
tel: 01/230 95 00; zrsvn.oe@zrsvn.si ter Območne enote Zavoda RS za varstvo narave

Z odločitvijo za vključitev v podukrep HAB in z izvajanjem prilagojene kmetijske prakse boste tudi sami pomembno pripomogli k ohranitvi pozno košenih travnikov.

